

A NAGYVADAK MOZGÁSÁT FIGYELŐ, SZERTEÁGAZÓ ADATBÁZIS A SZÉKELYFÖLDI MEDVERADAR

Információforrás a medvetérkép

A kezdeti fellendülés után kissé lankadt az aktivitás a székelyföldi medveradar és -térkép néven emlegetett medveészlelő portálon, amelyet tavaly márciusban hozott létre Csala Dénes adatblogger. A több mint 700 bejegyzést felsorakoztató medvetérkép a legszerteágazóbb adatbázisnak számít a nagyvadak mozgását illetően.

» ISZLAI KATALIN

A medveészleléssel kapcsolatos információk gyűjtőhelyévé vált a Székelydata néven futó adatvizualizációs blog medvetérképe. A Csala Dénes adatblogger által megálmodott és tavaly márciusban beüzemelt kezdeményezést az hívta életre, hogy noha az utóbbi években nagyon megsaporodtak a medvekárok és -támadások, mégsem létezett központosított adatbázis a székelyföldi medveészlelésekről. Természetesen a medvetérkép sem tartalmazza az összes „medvés történet”, de ez az egyetlen olyan felület, ahol az összes rendelkezésre álló információ összesítve jelenik meg.

Este a legaktívabbak a nagyvadak
Mint Csala Dénestől megtudtuk, beüzemlése óta a medvetérkép több frissítéssel is átesett: kijavítottak kisebb hibákat, további szűrési opciókat adtak hozzá, tavaly októbertől pedig már a medvenyomokat is jelezhetővé tették. A térképen ma már három forrásból származó adatok jelennek meg: a Székelyhon portálon elérhető, több száz, medvékkel kapcsolatos hír, a medveradaron keresztül érkezett közösségi bejelentések és Hargita Megye Tanácsa interaktív vadkártérképének adatai. Így összesen 773 esemény szerepel a térképen, amelyekből kiderül, hogy merre járnak a medvék és hol okozzák a legtöbb problémát. Csala Dénes szerint a kezdeti fellendülés után lankadt valamelyest az aktivitás a medveradaron, amelyen keresztül tavaly március 25. és idén január 15. között mindössze 98 lakossági bejelentés érkezett. A legtöbben, 69-en azt jelezték, hogy medvét láttak, 9 bejelentésben arra figyelmeztettek, hogy állatokra, 6 esetben pedig arra, hogy emberre támadt a medve. A legtöbb lakossági bejelentés tavaly márciusban érkezett (33), majd április és október (8-8) következett a sorban. Szintén érdekes megfigyelés, hogy a

legtöbb észlelés este (31) és délután (27) történt, míg éjszaka (20) és reggel (19) alacsonyabb volt a számuk.

A medveradar és -térkép működése

A medveradaron keresztül lehet elküldeni a vadak észlelésével kapcsolatos információkat: ha valaki medvét látott, vagy tud róla, hogy állatra, emberre támadt a nagyvad, esetleg medvenyomokat észlelt, a székelydata.csaladen.es/medve/jelent webcímen elérhető rövid kis kérdőív kitöltésével jelezheti a tapasztaltakat. Itt lehetősége van leírni, hogy pontosan mikor, hol történt az eset, hogy a medvét egyedül, bocsokkal vagy csoportosan észlelte-e, volt-e a medvének valami ismeretőjele, illetve képet is csatolhat róla. A medvetérképre ezek a bejelentések is felkerülnek, akárcsak a cikkek és a megyei tanács által összegyűjtött adatok. Csala Dénes egyébként 2007-től nézte át a Székelyhon portálon elérhető, medvékkel kapcsolatos híreket, ezekből 433-at tüntetett fel a térképen az adatbázis tavalyi indulásakor. Ma már a 700-at is meghaladja a térképre bevezetett észlelések száma, ez azt jelenti, hogy tavaly közel 300, medvékkel kapcsolatos esemény történt a Székelyföldön.

ROSTÁS
SZABOLCS

» VEZÉRCIKK

Elhallgatott valóságok, kétes kompromisszumok

Alig telt el bő két hét az új esztendőből, és a különböző erdélyi magyar politikai táborok máris megfújták a riadókürtöket, csatába szólítva híveiket. Az elmúlt hétvégén az RMDSZ egy munkakülés és egy ünnepség között tette egyértelművé, hogy számára megkezdődött a kampány, amit két körülmény indokol: az előre hozott parlamenti választás egyre erőteljesebben körvonalazódó eshetősége, a helyhatósági megmérettetés közeledése, továbbá az alakulat magyar ellenzékének egyesülése. Mindebből máris kitűnik, hogy nemcsak eseménydús, de erőpróbának, ilyen értelemben pedig vízváltásnak is ígérkezik az előttünk álló év a romániai magyar politikában.

A legnagyobb kérdés az, hogy sikerül-e némiképp meghaladni az elmúlt évek többnyire politikai sárdobálásban és sokkal kevésbé konkrét eredményekben megnyilvánuló magyar-magyar ellentéteit. Hogy képesek lesznek-e úgy kezelni a különböző politikai szereplők az immár kétpólusúvá váló szembenállást, hogy az ne a választási megmérettetésen megszerezhető tisztségeért folytatott küzdelemmé silányuljon csupán, hanem az erdélyi magyar közösség érdekében kifejtett közös cselekvéssé is. Egyfajta sokszor hangoztatott akciószerűség. Az előjelek vegyesek. Úgy tűnik, az RMDSZ-ben tudatosult, hogy az eddiginél keményebb versenyre kell felkészülnie az idei helyhatósági választáson, mégpedig a szintén a hétvégén beharangozott, az EMNP és az MPP összefogása nyomán létrejövő Erdélyi Magyar Szövetség porondra lépése nyomán. A szövetség elnöke ugyanakkor némiképp megpendítette a kompromisszumkészség lehetőségét azzal, hogy közölte: az RMDSZ a stratégiai célok elérése (a szatmárnémeti polgármesteri tisztség megőrzése, valamint a marosvásárhelyi visszaszerzése) érdekében kész az együttműködésre „azokkal, akikkel lehet”. Hogy ezek kik lesznek, lehetnek, arra ma még korai válaszolni, azt viszont megtapasztaltuk az idők folyamán, hogy a szinte mindenben egyeduralomra és kizárólagosságra törekvő alakulat miként értelmezi az együttműködés lényegét: fogjon össze vele mindenki az ő érdekében. Bár az MPP-vel kötött megállapodások látszólag az RMDSZ együttműködési hajlandóságát bizonyították, a szövetség tisztában volt vele, mekkora politikai haszonnal jár számára ellenzéke egy részének „megszelídítése”.

Az alakulatnak különben is természete, hogy nemigen hajlandó tudomást venni arról, ami a múltban a részét képezte ugyan, ma viszont már nem az ő érdekeit szolgálja. E téren roppant jellemző volt az RMDSZ fennállása 30. évfordulójának megünneplése, amelyen igencsak szelektívre sikerült az egykori alapítók méltatása. A szónokok közül többen is kifogásolták, hogy az egyik bukaresti portál munkatársai által az 1989-es romániai rendszerváltásról, az azóta eltelt három évtizedről forgatott dokumentumfilm még csak említést sem tesz az országban élő nemzeti kisebbségekről, a magyarokról. Mintha Romániában kizárólag románok élnének. A szálla és a gerenda analógiája mentén viszont roppant tanulságos volt, hogy az RMDSZ kolozsvári születésnapjában elhangzott visszaemlékezések, felsorolások közepette egyszer sem hangzott el Tőkés László neve, holott mégiscsak a szövetség alapítói közé tartozik, arról nem beszélve, hogy több mint tíz éven át betöltötte az alakulat tiszteletbeli elnöki tisztségét. Persze tudjuk, hogy útjaik rég szétváltak, az EMNT elnöke pedig jó ideje az RMDSZ legádázabb, kíméletlen kritikusanak számít, ettől függetlenül – akárcsak a magyarokat Románia történelméből – mégsem lehet kitörölni az RMDSZ múltjából.

Persze vélhetően nem ez a gesztus fogja meghatározni, hogy kialakulhat-e együttműködés az idej két választáson az RMDSZ és az új politikai erő között. Pláne, hogy jelenleg nehezen megjósolható, az 1 + 1 több lesz-e két tónél, azaz nem tudjuk, hogy a néppárt és a polgári alakulat egybeolvadása együtt jár-e a két tábor eddig felmutatott erejének megtöbbszörözésénél. Az viszont biztos, hogy a stratégiai célok elérése – és mindenekelőtt ide sorolható Marosvásárhely visszaszerzése, a bukaresti parlamenti képviselők megőrzése, no és persze az önrendelkezés bizonyos formáinak kivívása – érdekében elengedhetetlen lesz egy minimális kompromisszum, egy közös nevező lefektetése. Az eltérő pártérdekeken túlmenően ez egyértelműen az erdélyi magyarság érdeke.

Nagyvadbiztos kukákba kellene tenni a hulladékot

Vonzza a szemét szaga a nagyvadakat. Az ételmaradékokat semmiképp sem szabadna a tárolók mellé rakni

» FÜLÖP-SZÉKELYBOTOND

A szeméttárolók vonzzák az aktív nagyvadakat a székelyudvarhelyi Cserehát lakónegyedbe is, ezért a Nagy-Küküllő Vadász- és Sporthorgász Egyesület medvebiztos kukákat rendelt, amelyeket a szemétszállító vállalattal egyeztetve helyezne ki. Őt medvét is látni időnként a Cserehát lakónegyed környékén, amelyeket az ottani szeméttárolók vonzanak a helyszínre – tudtuk meg Marmureanu-Bíró Leonárdtól, a Nagy-Küküllő Vadász- és Sporthorgász Egyesület igazgatójától. A szakember elmondta, hogy a helyzeten lényegesen javítana, ha az emberek nem a tárolók mellé, hanem azokba tennék az ételmaradékokat, hiszen a veszélyes nagyvadakat a szagok

vonzzák. „Addig semmiképp sem szűnik meg a probléma, amíg az emberek be nem tartják ezt az egyszerű szabályt” – jelentette ki. Az egyesület óvintézkedésként pályázott a Tusnádfürdőn alkalmazottnál hatékonyabbnak vélt medvebiztos tárolók megvásárlására. „Láttam már olyan megoldást is, amikor a csapóajtóval felnyitható tárolókat a földbe süllyesztették. Ez egyszerű, ugyanakkor nagyon hatékony módszer a medvék ellen, hiszen a nagyvadak nem érik el az ételmaradékokat” – magyarázta a szakember. A helyzet másik megoldásként csapdával igyekeznek befogni a Cserehátban kószáló medvéket, ám problémát okoz, hogy többen látványosságnak gondolják a szerkezetet, ezért kimennek megnézni. Marmureanu-Bíró Leonárd

rámutatott, ez nem helyes, hiszen nemcsak saját testi épségüket veszélyeztetik a felelőtlen személyek, de a nagyvadak befogását is gátolják. A medvék ugyanis rögtön továbbállnak, amint felfigyelnek az emberek nyomaira. „Mintha javulna a helyzet az utóbbi időben, hiszen nem nagyon látunk embereket a csapda körül a vadkamerás felvételeken. Ehhez azonban az kellett, hogy mind a helyieknek, mind pedig a környékbeli juhászoknak egyenként megmutassuk a medvékről készült felvételeket. Csak ekkor értették meg, hogy nem jó ötlet a helyszínen kíváncsiskodni. Fontos, hogy mindenki megértse, valóban veszélyben van az élete, ha a medvecsapda közelében tartózkodik – fogalmazott a szakember.

PINTIBOTOND